

[Pia Gjellerup]

dermed sikres det, at det vil ske under etisk for-
svarlige forhold.

Vi ønsker ikke at debattere rent praktiske el-
ler økonomiske spørgsmål i forbindelse med
denne sag. Vi ønsker derimod at drøfte de ret-
tigheder, som den døde og de pårørende skal
sikres i forbindelse med sådanne transplanta-
tioner, som der åbnes en mulighed for.

Vi finder forslagets bestemmelser om sam-
tykke betryggende, og for større organers ved-
kommende er det vel en kodificering af den
gældende praksis.

Det kan være nødvendigt under udvalgsar-
bejdet at se på konsekvenserne ved, at samtyk-
kereglen også omfatter fjernelse af væv og min-
dre organer eller dele deraf. Her kan de fyldige
høringssvar, som vi har modtaget i anledning
af forslagets tidligere fremsættelse, tjene som
inspiration og vejledning.

Lovforslaget behandler endvidere pårøren-
des mulighed for at modsætte sig foretagelse af
obduktion i lægevidenskabeligt øjemed. Som
udgangspunkt har vi sympati for denne tanke-
gang, men utallige høringssvar har imidlertid
påpeget den konflikt, der foreligger mellem
forslagets formulering, der kan vanskeliggøre
gennemførelse af obduktioner, og ønsket om at
kunne fastholde den sygdomsbekæmpende
forskning, der vil komme fremtidige patienter
til gavn. Afklaringen af dette spørgsmål vil vi se
nærmere på under den videre behandling af
forslaget.

Afslutningsvis skal jeg give tilsagn om et
grundigt og positivt udvalgsarbejde, idet jeg
håber, at vi, når tiden er inde, kan vedtage et
lovforslag, der er udtryk for befolkningens op-
fattelse af den rigtige retstilstand på området.

Fabricius (KF):

Da vort partis ordfører i denne sag, hr. Ha-
gen Hagensen, er forhindret i at være til stede,
skal jeg på Det Konservative Folkepartis vegne
fremføre nogle bemærkninger til lovforslaget.

Det er jo et lovforslag, som angår alle. Det
angår liv og død – lige så sikkert som fødslen er
begyndelsen til livet, er døden afslutningen på
livet. Det er en menneskeret at have rådighed
over sit legeme i livet, og denne ret rækker ud
over døden. Har vi ikke selv truffet bestemmel-
se over vort legeme, må vore pårørende have
retten til at gøre det efter døden.

Forslaget har såvel en etisk som en retssik-
kerhedsmæssig baggrund. Lige så længe det
har et formål at bevare livet, skal behandling
naturligvis finde sted. Al behandling skal være
i menneskets interesse og for menneskets skyld
med livet for øje. Motorisk opretholdelse af en-
kelte funktioner i et legeme, der uopretteligt er
tabt for livet, er uden mening, når døden er uaf-
vendelig.

Med den sikkerhed, hvormed læger nu kan
fastslå, at al hjernefunktion er uopretteligt op-
hørt, er der som omfattet af forslaget grundlag
for at indføre hjernedød som et supplerende
døds-kriterium ved siden af hjertedøds-kriteriet,
hvor uopretteligt ophør af åndedræt og hjerte-
virksomhed konstateres.

Justitsministeren gør ret i at genfremsætte
dette lovforslag, således at enhver af os i dette
Ting kan tage stilling til de vanskelige og alvor-
lige forhold, som forslaget indeholder. I over-
vejelserne om rimeligheden i at gå med til at
indføre hjernedøds-kriteriet indgår det som no-
get afgørende, at der efter forslaget altid skal
foreligge tilladelse til transplantation enten af-
givet af vedkommende selv i levende live eller
af nære pårørende, efter at døden er indtruffet.
Tilladelse er og skal være en absolut betingelse
for transplantation af organer fra det ene lege-
me til det andet.

Regelsættet vedrørende obduktion strammes
ifølge forslaget således, at der enten skal fore-
ligge tilladelse afgivet af personen, mens denne
er i live, eller efter døden ved, at nære pårøren-
de, hvis opholdssted kendes, skal have under-
retning om, at de kan modsætte sig obduktion
ved tilkendegivelse inden for et kort tidsrum.
Sker dette ikke, antages stiltiende samtykke gi-
vet.

Det findes rigtigt, at samtykke til obduktion
af børn under 18 år kun kan ske ved tilladelse
fra forældremyndighedens indehaver, og at
reglen om domstolsprøvelse af retslig obduktion
i tilfælde af forbrydelse etc. opretholdes
uændret.

Det er ikke blot vores ret, men også vores
pligt hver for sig at tage helt personlig stilling
ud fra respekt for menneskets liv og død, etisk
og retssikkerhedsmæssigt. De mange og meget
omfattende høringssvar og de mange indlæg,
der har været og vil komme i den folkelige de-
bat, vil indgå i udvalgsarbejdet.